

Gospodarski Glasnik

za Štajersko.

List za gospodarstvo in umno kmetijstvo.

Izdaja ces. kr. kmetijska družba na Štajerskem.

List velja na leto 4 krone.

Udje družbe prispevajo na leto 2 kronl.

Udje dobé list zastonj.

Vsebina: Zakaj dá polje tako malo in slabega pridelka, zakaj se toliko muči pri oranju orač in živina? — Leča. — Pridelovanje ozimne. — Spravljanje in pošiljanje sadja na Štajerskem. — Važnost gnojnice za gnojenje travnikov. — Zatiranje predenice na detelji. — Čebele prerokinje vremena. — Perutninarški list: O vzrej mladih pur. — Gospodarske drobtine. — Iz podružnic in krajnih društev. — Tržna poročila. — Oznani. — Zadruga: Poročila zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem r. z. z o. p.

Zakaj dá polje tako malo in slabega pridelka, zakaj se toliko muči pri oranju orač in živina?

Pač vsakdo se rad z veseljem spominja one brezskrbne dobe, o kateri pravi naša pesem: „Kolca po hiši sem potakal, varval mačkico.“ Ko čitam izvrstno knjigo profesorja Heidena „Nauk o pripravljanju hlevskega gnoja“, spomnim se nehote tudi jaz onih srečnih dnij, ki sem jih preživel v svoji rojstni kmečki hiši, zlasti pa nekega kmetiča v domači vasi v vinorodnih Slovenskih Goricah. Ta oratar je imel med drugim tudi njivo, približno četrte ure oddajeno od naše hiše. Nekega jutra slišim strahovito kričanje na polju. Vprašam svojega očeta, kaj se je zgodilo. Odgovori mi, da orje C..... Jaka za pšenico in vpije, kakor da bi znorel. Ako si šel mimo tega orača, videl si, da mu znoj kar kaplja raz čela, živina je vsa potna, na vsakih deset korakov da živino vstaviti, plug vzdigne iz brazde in spravlja z „otiko“ slamo in drugo drobnjav raz črtala „staroverskega“ pluga. Mož je pri tem klical svetnike, kojih imena zastonj iščeš v koledarju, gledal pisano, kakor da bi res nameraval vsakega človeka z očesi pripiti na steno, jezil se nad ubogo vprežno živino in nad „gónjačem“, v kojega hrbet je priletela tudi tuintam „otika“. Kriv njegove hude nevolje in jeze — zlasti že zaradi tega, ker je dobil zmiraj bore malo pridelkov — pa ni bil niti hlapček, niti živinca. Kaj pa potem? Pripravljati ni znal hlevskega gnoja in ummno ž njim ravnati, pa tudi njegov plug je bil za nič, s katerim se je mučil sam in živino. Zato pa hočemo v naslednjih vrsticah nekoliko govoriti o teh dveh stvarih, kar bo mogoče dobrodošlo marsikteremu naših poljedelcev.

Razne vrste živalskega gnoja.

Konjski gnoj.

Konjski gnoj, ki je razmeroma suh in rahel, nastelj težko posesa in se ž njim pomeša. Konjski gnoj je „vroč“ gnoj, kakor pravi kmet, se rad segreje, posuši in razkroji. Pri tem se tvorijo razni plinasti produkti, izmed katerih je najdragocenejši amonijak. Ako ne skrbimo za to, da si ohranimo to dragoceno snov,

zgubi konjski gnoj prav mnogo svoje vrednosti.

Goveji gnoj.

Goveji gnoj je bolj mokrotan in vsebuje manj dušeca kakor konjski gnoj. On se tudi dosti bolj počasi razkroji, tako, da se težje zgubi dušec in amonijak; zato pa tudi ne smrdi tako po amonijaku kakor konjski gnoj.

Svinjski gnoj.

Ta gnoj vsebuje dosti mokrote, pa — kakor se navadno misli — malo dušeca, in mu pravimo „mrzel gnoj“. Res je sicer, da svinjski gnoj od slaborejenih pujsekov ni kaj posebno prida, toda gnoj od dobro rejenih ščetinarjev je izvrstno gnojilo.

Odvisnost dobrote gnoja od krmil.

Kakovost živinskega blata, najvažnejšega dela hlevskega gnoja, zavisi namreč od živeža: čim boljša krmila dajemo živini, tem boljši je tudi gnoj, oziroma ekskrementi in naopak.

Kmetovalec, ki živini dobro polaga, nima samo lepe živine, ampak tudi izvrsten gnoj, toraj dvojni dobiček.

Nastelj.

Kaj hočemo doseči glede gnoja s steljo?

Da nastelj

a) posesa živinsko blato in da nam pomaga zbirati gnoj;

b) zabrani prehitri razkroj odpadkov;

c) zviša vrednost in množino hlevskega gnoja.

Kot nastelj uporabljamo pšenično, rženo, ječmeno, ovseno, ajdovo in tudi fižolovo slamo, potem listje in konečno mah ter praprot, pa tudi zemljo.

Ker je naloga stelje, da posesa živalske odpadke, sledi iz tega, da mora vladati med ekskrementi in nasteljo neko gotovo razmerje: čim več je blata in čim več vsebuje isto mokrote, tem več je treba stelje.

Za konja in govedo je treba na dan približno stelje jedno tretjino od množine njegovega živeža, za svinjo nekoliko več.

Po nekod uporabljajo za konje in govedo kot nastelj tudi zemljo, ki pa mora biti suha. Na trda tla se namreč posiplje zemlje, na njo pa dan za dne-

vom po nekoliko slame. Seveda ostane pri ti vrsti nastiljanja gnoj več časa v hlevu. Zemlja scalnico popolnoma popije in nam jo tako ohrani. Ravno zaradi tega pa je zemlja kot nastelj kaj prida.

Ravnanje z gnojem v hlevu.

Z gnojem moramo ravnati v hlevu tako, da ne izgubi svojih, za rastline važnih redilnih snovij. Proti zgubi tekočih snovij varujemo gnoj z nepremočljivimi tlami in z nasteljo v potrebni množini, proti zgubi hlapnih snovij z nasteljo in umetnimi sredstvi.

Tla staje ali hleva.

Tla staje naj bodo nepremočljiva, ker se nam sicer poizgubi mnogo in ravno najdragocenejših snovij gnoja.

Tla v hlevu iz zemlje niso nič prida, ker posrka zemlja tekoče snovi gnoja. Ako pa že imamo pod iz zemlje, nabijmo vsaj kakih 10 cm na visoko ilovice. Tla naj bodo vsaj iz dobro ožgane opeke iz čim najboljše ilovice. Posamezne špranje med opeko se naj zalijejo s cementom. Najboljše pa je kamenje za zidanje, ki se zveže s cementom.

Stelja.

O nastelji smo govorili že v zgorajšnjem odstavku. Omenim naj še le, da je listje slaba stelja, in da grešijo naši živinorejci mnogo s tem, da pograblajo listje v gozdu tako čisto, da ranijo korenice gozdnih dreves in jim vzamejo tudi za njih rast potreben živež.

Prednosti in škodljivosti puščanja gnoja pod živino.

Gnoj se najboljše ohrani v hlevu in so prednosti daljšega puščanja gnoja pod živino sledeče:

a) Scalnico popolnoma posesa stelja, tako da se gnojnica bolj obdrži kakor drugače in se bolj pomeša z odpadki. Blato in nastelj se dobro pomešata, vsled česar dobimo bolj enakomeren gnoj.

b) To, kakor tudi okolnost, da živina dobro pohodi gnoj, je vzrok, da se odpadki počasi razkrajajo, ker kislec ne pride tako lahko blizu; ne poizgubi se toraj toliko amonijaka.

c) Jednakomerna toplota.

d) Gnoj je bolj zavarovan pred dežem; tudi se tako hitro ne posuši kakor zunaj na solne in vetru.

Gnoj pa se sme puščati le pod gotovimi pogoji pod živino. Gnoj se namreč razkaja, tvori se amonijak in ogljenčeva kiselina, ki škodujeta sluznicam in koži živine, pri molznih kravah pa tudi mlečnim žlezam. Tudi trpijo noge, kar lahko opazujemo sami na kopitih konjev.

Ako puščamo toraj gnoj pod živino, moramo skrbeti z zračnicami in okni za dober zrak, kakor tudi za snaznost poda. — Da bo hlev bolj zračen, treba je, da ima primerno visokost.

Umetna sredstva, s katerimi se zavarujemo že v hlevu proti zgubi raznih dragocenih snovij gnoja.

Pri razkroju gnoja se tvorijo plini, od katerih je za gnoj najbolj dragocen amonijak. Z umetnimi sredstvi si hočemo pred vsem toraj ohraniti amonijak. V to svrhu rabimo:

a) Žvepleno kiselino, ki tvori potem žveplenokisli amonijak. Žvepleno kiselino rabimo ali stanjšano z vodo, ali pa s peskom. Pri žvepleni kiselini pazite, da se vam ne pripeti kaka nesreča; ista je v rokah nevesčega in neopreznega človeka strašno nevarna tekočina, ker razje vse. Z vodo pomešana se jako segreje, zato se sme le počasi — curkoma — prilivati vodi. Nikoli pa ne vlivaj vode v žvepleno kislino, ker bi se tako segrela, da bi naokrog škropila kakor razbeljena mast, če se nanjo vlije vode.

Malec ali gips. Ako rabimo malec, tvori se ogljenčevokislo apno in žveplenokisli amonijak. Na ta način si popolnoma ohranimo ogljenčevokisli dragoceni amonijak. Zato pa čim najbolj priporočamo to sredstvo, od ktere ga je treba na dan potrositi v hlevu na gnoj in sicer pri vsakem konju približno četrt kile, pri vsakem govedu pa pol kile.

Ako bi se obrnila posamezna načelstva naših podružnic potem osrednjega odbora na gospodarsko zvezo za Štajersko, dobila bi gotovo prav po ceni malec.

Gnojišče.

Pri napravljanju gnojišča moramo pred vsem gledati na tla, ki naj bodo nepremočljiva, ker se nam sicer poizgubijo tekoče snovi gnoja. Tekoča snov na gnoju, ki se lahko zgubi v mehka tla, pa ni samo scalnica, ampak tudi zmehčani odpadki in stelja. Kmetovalci sicer pravijo, da se ne zgubi dosti takih snovij, ker se zemlja kmalu „napije“ gnojnice. Na tem je sicer pri ilovnatih tleh nekaj resnice, ne pa na peščenem svetu. Zato pa moramo imeti tla na gnojišču potlakana z dobro ožgano opeko ali še boljše s kamenjem, katero zalijemo s cementom.

Gnojišče naj ne bo preoddaljeno od hleva, da nimamo predaleč spravljati gnoja, in da se lahko scej gnojnica iz hleva po žlebu, ktere ga napravimo po hlevu skozi gnoj v gnojnico.

Gnojišče ne sme ležati pregloboko, ker je to slabo za gnoj, ter imamo potem sitnosti in težkoče pri nalaganju gnoja na voz.

Gnojišče naj visi ali proti svoji sredini, če se nahaja tam gnojiščnica, ali pa proti tisti strani, kjer smo si napravili jamo za gnojnico.

Na gnojišče se ne sme stakati voda raz streh ali iz celega dvorišča. Okrog gnojišča se toraj naj napravi nizek zid, kajti sicer je gnoj na gnojišču dostikrat v „toplicah“, voda ga popolnoma izžema in izpere, tako da imamo mesto mastnega črnega gnoja suho slamo in drugo drobnjav. Ako je gnoj preveč in dostikrat premočen, začne gnjiti.

Tozadevno grešijo naši kmetje skoro brez izjeme vsi. Gnoj se spravi iz hleva pod kap, tako da v hudem deževju kar lije nanj. Za gnojišče določijo seveda najnižji prostor na dvorišču, tako da se staka nanj voda iz celega dvorišča. Ko je gnoj nekaj dni plaval v vodi, napravijo jarek v vaški potok, da steče gnojnica iz dvorišča, ali pa jo spustijo kar v gospodsko ulico domače vasi, kar še je seveda lepše.

Proti takemu zapravljanju dragocenih snovij ne more človek nikdar dovolj kmetovalcev svariti ustmeno in pismeno. Najdražje snovi gnoja voda kmetu splavi, potem pa si za krvavo zasluženi denar kupuje umetna gnojila.

Gnojišče si moramo napraviti na takšnem prostoru, kjer ne pride tako lahko do njega hud veter. Gnoj moramo zavarovati tudi proti pekočemu solncu s tem, da nasadimo v njegovi bližini hitro rastoče drevje, kakor lipe ali kostanje. Dostikrat se namreč lahko opazuje pri kmetih, da jim hud veter raznese „gnoj“, ki pa je pravzaprav le še suha slama, listje in razna druga drobnjav, ker je solnce pripekalo nanj ves božji dan, po celem dvorišču. Tak gnoj popolnoma nič ne hasne na njivi, orač pa moli pri oranju molitvice, ki Bogu gotovo niso dopadljive.

Ravnanje z gnojem na gnojišču.

Gnoj na gnojišču moramo lepo zlagati v vrstah, ne pa ga raztrositi po celem površju.

Kakor smo videli, je gnoj od raznih naših domačih živalij raznovrsten. Ker pa mora kmetovalec gledati na to, da pognoji svoje polje enakomerno, zato mora zmiraj že na gnojišču mešati razne vrste hlevskega gnoja, da dobi enakomerno gnojilo.

Gnoj je treba trdno pohoditi, ko ste ga spravili iz hleva, da težje pride vanj zrak; s tem je otežkočen prehiter razkroj, in ne poizgubi se toliko dobrih snovij.

V vročih in suhih poletnih dneh je treba polivati gnoj z gnojnico, da se preveč ne posuši. V to svrhu rabite večji posestniki sesalko, kakor vam jo kaže slika v zadnji številki „Gospodarskega Glasnika“.

Ako smo gnoj potrosili v hlevu dan za dnevom z malcem, ni ga treba gipsati. Prav dobro pa je, če gnoju primešamo vsakokrat, ko ga izkidamo, nekoliko prsti. Na ta način dobimo več in boljšega gnojila. Tudi je zelo hasnovito, če čez ves gnoj tuintam namečete tanko plast zemlje.

Konečno še naj omenim, da je popolnoma napačno, ako se gnoj sklada na njivi na male kupčke; ker se vsled tega

izgubi dosti snovij. Ako že gnoj vozite v zimskem času na njivo, skladajte ga na kup iz večih vozov in pokrijte s prstjo.

Ako hoče toraj kmet vsaj toliko pridelati, da more shajati, mora si znati pripravljati hlevski gnoj, sicer mu zemlja ne da niti toliko zrnja, kakor ga je vsejal. Gnojite tedaj svoje polje res z gnojem, ne pa s slamo, listjem, praprotom i. t. d., kar vam dela pri oranju tudi neznosne sitnosti.

Plug.

Da pa se pri oranju ne muči plužar in živina, treba je dobrega pluga. Najboljši plug, kar jih do sedaj imamo, je „Sakov plug“, zlasti pa je zaslovel „Sakov univerzalni plug“. S tem plugom, ki je popolnoma železen, toraj jako trpežen, se zelo lahko orje; da, skoro niti držati ni treba za ročici, ki ste premakljivi, da si jih lahko uravnaš, kakor ti najboljše kaže. Plug ima dvoje želez (lemežov) in dvoje desk, drugo za drugim. Sprednji lemež in deska sta bolj majhna in orjeta seveda bolj plitvo kakor zadnji lemež in deska. Sakov plug popolnoma obrača in premešava zemljo, ter jo lepo zdrobi; razventega pa gnoj dobro podorava. Živina tudi veliko manj trpi kakor pri oranju z našimi navadnimi plugi, ki so pravi nestvor. Od kolec je jedno veliko in teče po brazdi, manjše kolce pa po nezoranem.

Kaj dobro služijo ti plugi za globoko obdelovanje zemlje. Dobijo se v raznih velikostih za oranje v lahki in težki zemlji in stanejo okrog 40 gld.

Ti plugi se tudi zaradi tega tako priporočajo, ker jih lahko predelamo v raznovrstna kmetijska orodja, ki so kmetu neobhodno potrebna pri obdelovanju zemlje. Sakov plug lahko spremenimo v okopovalnik, osipalnik i. t. d. s tem, da odvezamo orala in pritrdimo na gredelj dotično orodje, ki je za to vrsto plugov nalašč prirejeno.

Ker so delavci zmiraj dražji, in vsled tega zelo veliko stane kmeta ročno delo, kakor okopavanje, osipanje i. t. d., moral bode naš oratar nočeš-hočeš sčasoma začeti obdelovati svoje polje z raznimi stroji in orodji, in sicer z uprežno živino. Ker pa bi mu prišla posamezna orodja predrago, nudi se mu pri nakupu „Sakovega univerzalnega pluga“ najboljša prilika, da se izogne velikim izdatkom. Potom podružničnega načelstva, oziroma tajništva c. kr. kmetijske družbe naj se obrnejo udje na gospodarsko zvezo za Štajersko, ki bo jim gotovo postregla z cenejim in boljšim orodjem, kakor če si isto naročijo sami iz tovarne. —a—

Leča.

Leča je na Štajerskem najbolj zapuščena koristna rastlina. Če vkljub temu govorimo o ti rastlini, nas silijo h temu posebne okolščine. Na mestnem trgu se namreč prodaja leča od julija 1906 po 88 v kilogram, in to je cena, ktere ne doseže noben drugi poljski sadež.

O tem bi pač moral kmetovalec razmišljati, ali bi ne bilo dobro, posvetiti leči več pozornosti in jo vsaj za po-

skušnjo pridelovati. Posebno malim posestnikom se priporoča pridelovanje leče, ker je ona izvrsten živež, ki veliko pripomore, da se jedi lahko menjujejo, in ker je lečina slama za krmo tako dobra kakor seno. Kaj pa je neki vzrok, da je leča tako nenavadno draga? Mogoče slaba letina? Ne! Vzrok je ta, ker se na Avstrijskem pridelava premalo leče, in smo toraj navezani na uvoz iz Rusije. Na Avstrijskem se prideluje leča večinoma le na Moravskem, Koroškem in Kranjskem, toda tudi tukaj premalo.

Večinoma si moramo pomagati z rusko lečo. Vsled rusko-japonske vojske in neprestane revolucije na Ruskem, nadalje vsled tega, ker so se opustošila mnoga kmečka posestva, in ker so ruski kmetje nekako razburjeni, ležijo cele pokrajine neobdelane, vsled česar se je izvoz iz Rusije zelo zmanjšal. Te razmere bodo trajale na Ruskem še več časa, tako da bo leča gotovo še več let ohranila svojo visoko ceno. To velja deloma tudi o grahu, ki se pri nas ravno tako premalo prideluje, kakor tudi o pisanem fižolu, ki se kot izvozno blago prav dobro plača. Vse te rastline spadajo v vrsto metuljavk in imajo to lastnost, da sprejemajo iz zraku, dušik in ga oddajajo zemlji. Vsi stročnati sadeži so toraj kakor nalašč za to, da se sejejo pred žitom. Oni namreč ohranijo zemljo mokrotno, rahlo in jo varujejo plevela.

Najboljša tla za lečo so tista, ki so prhka, topla in ki imajo mnogo apna; pa tudi ilovna, peščena, da celo na lapornatih, peščenih in kamenitih tleh še prospeva. Zelo se leča obnese, ako ji gnojimo s kalijem in fosforom. Gnojiti ji s svežim hlevskim gnojem, se odsvetuje, ker bi se na ta način njiva zaplodila s plevelom. Najboljše je, če se poseje v staro zemljo; zato pa se naj seje za krompirjem ali repo (sploh okopavinami). Njiva se naj obdela že jeseni in na spomlad naj se le nekoliko sprši, da dobi potrebno zimsko mokroto. Povlači naj se z lahko brano. Pri širokem sejanju, ki je v navadi, se potrebuje različno semena, kakoršna je pač leča (drobna ali debela) in sicer 1—2, 2 hl ali 80—170 kg za hektar (50—100 kg za oral). Ako pa se seje v vrsti, je potreba polovico manj semena; razventega pa se leča tudi lahko okopa, ako so posamezne vrste oddaljene 30 cm vsaksebi.

Ponekod se seje leča pomešana z ječmenom (1:3), ker oba pridelka dozori istočasno, namreč v 4 tednih. Ta mešanica se potem razloči s presejanjem ali vejanjem. Seje naj se nekoliko pozneje kakor grah. Leča prenese tudi veliko sušo in se toraj lahko seje v vročih legah. Ako lečo zelo preraste plevel, naj se opleje koj v začetku, ko je še majhna. Ako se seje po kaki okopavini, tega ne bo treba, ker je zemlja itak brez plevela. Spravi naj se leča nekoliko prej ko grah in naj se kosi ali žanje; še boljše pa je, ako se izruje, in to naj se zgodi, brž ko postane spodnje stročje rumeno, četudi je bilka sicer še zelena. Zveže se naj potem s slamnatim povreslom in naj se naloži na roglje za deteljo, da tamkaj popolnoma dozori. Na hektarju zemlje se pridelava 8—20 hl leče po 80—86 kg (5—12 hl na oral). Slame da leča 6—12 meterskih

stotov na hektarju in je ista zelo dobra krma, ki se lahko meri s srednjim travniškim senom. Kakor so danes tržne cene, prekosi leča vse drugo žito ter ves stročnati sadež za 100 do 150 odstotkov. Potem pa so še druge koristi, kakor ta, da se zemlja obogati z dušikom, da je leča izrstna hrana za dom, da daje tudi dobro slamo; kratkomalo, reče se lahko, da je ta sadež pač vreden, da ga štajerski kmetje ne prezirajo, temveč se oprimejo njegovega pridelovanja.

F. Juvan.

Pridelovanje ozimine.

Kdor se dandanes še v velikem obsegu peča s pridelovanjem žita, mora gledati na to, da ima dobro žetev tako glede kakovosti kakor glede množine, če hoče, da se mu trud izplača. Kot ozimina se seje ječmen, žito in pšenica. Zimski ječmen naj se seje le v gorkejših krajih, ker je med navedenimi vrstami žita najbolj občutljiv. Ječmen je zelo dober za pičo. Za varenje piva ta ječmen ni poraben, ker klije zelo nejednakomerno in ker da mnogo tropin. Njegova slama je jedna izmed najboljših za krmo. Zimski ječmen ima tudi to prednost, da zelo zgodaj dozori in da se za njim toraj lahko naseje še kaj drugega n. pr. koruza, mešanica, da celo pesa, ako se to zgodi hitro po žetvi. Rž se nahaja kot ozimina še v višjih mrzlejših legah; rž ljubi lahko peščeno zemljo, medtem ko zahteva pšenica že milejšo lego in najbolj obrodi v težki zemlji. Pred tem žitom je najboljše sejati deteljo, mešanico in travo, ker se te rastline lahko pravočasno spravijo, in se tako polje dobro pripravi. Okopavina kakor koruza, krompir in repa naj se ne sadi, oziroma seja pred ozimino, ker jih navadno ni mogoče spraviti o pravem času, tako da bi se zemlja lahko skrbno pripravila, in bi se lahko pravočasno sejalo.

Zelo se priporoča umetno gnojenje in sicer posebno s fosfati, kakor Tomažev žlindro. Kjer je lahka zemlja, ki vsebuje le malo kalija, tam se naj zemlji opomore s kalijevim gnojem, kakor s kajnitom ali s 40 odstotno kalijevo soljo. Kar se tiče množine tega umetnega gnoja, zadostuje na srednje dobri zemlji po 400 kg Tomaževe žlindre in kajnita na hektar, 40 odstotne kalijeve soli pa 120 kg, če je namreč treba zemlji samo pomagati. Dušičnatega gnoja ne bo treba vporabljalati, ker so prejšnje rastline obogatele zemljo z dušikom, in ker se je gnojilo z hlevskim gnojem; preveč dušika pa navadno povzroči snetljivost. Če pa je le zemlja slaba, naj se pognoji z žveplenokislinim amonijakom in sicer 100 kg na hektar. S temi gnojili se naj že pognoji, predno se strnišče prejšnjih sadežev podorje. Ako je bila prej zasejana detelja ali kakor je v goratih krajih navada, s travo, takrat se naj pred setvijo žita zemlja dvakrat preorje. Ko se je detelja, ali trava zadnjič pokosila, naj se travišče ali deteljišče plitvo podorje, in če je zemlja suha, površ še povalja. Ko je deteljišče ali tratnica po 14 dneh segnala, naj se njiva dobro povlači po dolgem in povprek, tako da se strnišče ali tratnica popolnoma raztrga; nato naj zemlja leži

zopet tako dolgo, dokler se rastlinski ostanki popolnoma ne posuše. Še le sedaj se zorje globljeje. V naših goratih krajih imajo slabo navado, da kolikor mogoče puste tratnico ohranjeno, misleč, da bodo imeli po žetvi zopet lepo travo. Na ta način seveda ne morejo imeti dobrega uspeha, ker se žito med prepredeno tratnico, med katero je površ tega še mnogo plevela, ne more zadostno razvijati. V takih razmerah se komaj poplača obdelovanje, o kakem dobičku ni govora. Ako se pred ozimino posejejo rastline, ki se polagajo sveže, je tudi potrebno, da se strnišče poprej podorje, in še le potem naj se orje globljeje, če le dopušča še čas. Če je bila poprej na njivi okopavina, potem seveda ni časa, da bi se zemlja dvakrat preorala, ampak zadovoljiti se moramo s tem, če setev še v obče spravimo o pravem času v zemljo. Zatoraj pa je najboljše, da se tako kolobari, okopavini slede poletni sadeži.

Neobhodno potrebno je tudi, da se njiva dobro povlači, da se tako brazde zjednačijo, kajti le takrat setev lahko lepo prospeva.

Premalo se tudi gleda na pripravljanje semena. Sejejo se večkrat nepopolna zrna; razventega pa je semenu večkrat primešano mnogo plevela kakor kokolja, grahorja i. dr. To bi se dandanes vendar ne smelo več goditi ko imamo že povsod čistilnice za zrnje, ki odstranijo iz semena ne samo plevel, temveč tudi nepopolna zrna. Kjer doma pridelano zrnje po svoji kakovosti ne prospeva dobro kot seme, tam se mora naročiti seme od drugod. Da pa se pri tem ne opeharimo, je naj boljše, če se obrnemo do zveze kmetijskih zadrug.

Kar se tiče časa setve, se naj ne gleda samo na vrsto rastline, temveč tudi na podnebje in zemljo. Naravno je, da se od omenjenih žit najpoprej seje ječmen, potem rž in konečno pšenica. Kolikor neugodnejše je podnebje, toliko prej je treba jeseni sejati; v toplejših krajih pa se naj seje pozneje. Težka zemlja naj se zaseje prej, lahka pozneje. V obče so rane setve boljše kakor pozne. Sploh pa se naj ozimina poseje še toliko zgodaj, da se rastline še jeseni dobro izklijajo in vtrdijo, da so tako varne pred pozebljenjem. Vendar pa se tudi prezgodaj naj ne seje, ker, ako so se rastline že jeseni preveč razvile — je pač nevarnost, da iste segnijo pod sneženo odejo. A. Rauch.

Spravljanje in pošiljanje sadja na Štajerskem.

Po naročilu odseka za sadjerejo pri c. kr. štajerski kmetijski družbi spisal Oto Brüders, strokovni učitelj na deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru ob D. V Gradcu 1906. Založila c. kr. kmetijska družba za Štajersko. Cena 50 v.

Štajerska pridelava mnogo in izbornega sadja, ki pa se zaradi raznih pomanjkljajev pri spravljanju, pri pošiljanju in shranjevanju ne more dovolj dobro vnovčiti. Da bi se temu pogršku prišlo v okom, naročil je sadjerejski odsek c. kr. kmetijske družbe gosp. Otonu Brüders, strokovnemu učitelju in znanemu strokovnjaku

v sadjereji, naj spiše brošurico o pametnem ravnanju s sadjem.

Delo je sedaj že dovršeno. Pisatelj je prav lepo razložil na 42 tiskanih straneh z besedo in podobami vse, kar je potrebno vedeti v omenjeni stroki. Začenši z naukom, kako je treba ravnati, da se pridela veliko dobrega in lepega sadja, kakor n. pr. nauk o obdelovanju tal, o gnojenju, o zatiranju raznih boleznij in škodljivcev, opisuje pisatelj v tej brošurici vsa za pobiranje sadja potrebna orodja, njih uporabo, čas, kdaj se naj sadje obira, kako se naj spravlja v zaboje in sode. Nadalje razlaga, kako se naj pošilja sadje v mali množini, kako v celih vagonih; nadalje kako se naj isto shranjuje. Navedene so tudi carinske razmere pri pošiljanju sadja v Nemčijo.

V dodatku so navedene vrste jabelk in hrušek, ki najboljše prospevajo na Štajerskem.

Vsem sadjerejcem, katerim je kaj na tem ležeče, da dosežejo kolikor mogoče dobre uspehe v sadjereji, toplo priporočam, da si naročijo to brošuro, da jo proučijo, ter da se natanko ravnajo po njenih skozinskoz praktičnih nasvetih.

Veliko zaslugo si je stekla c. kr. kmetijska družba s tem, da je izdala in založila to brošuro ter da je priredila tudi nemškoslovensko izdajo; nadalje, da je večino 4000 založenih komadov brezplačno razdelila 93tim svojim podružnicam. Tako namreč se je izdatno in enakomerno razdelila ta brušura po vsej deželi.

Majhno število komadov nemške, kakor tudi menškoslovenske izdaje se hrani v zalogi družbe, in si brošurico lahko naročijo interesi, če vpošljejo 50 v za komad ter 10 v poštne.

A. Rauch.

Važnost gnojnice za gnojenje travnikov.

Čudom čudil bi se naš kmet, ko bi si ogledal govejo živino po alpskih planinah, kajti njegova goveda so v primerju s to živino res pravcate „hrvatske buše“. Ako bi hotel zvedeti glavni vzrok temu, ne bi si mu trebalo dolgo beliti glave, moral bi si ogledati le ondotne travnike in pašnike. Medtem ko so pri nas travniki večinoma skrajno zanemarjeni — saj kmet navadno vidi svoj travnik le ob času košnje — oskrbujejo jih planšarji čim najbolj.

V dobrem stanju imamo pri nas travnike le tam, kjer jih v jesenskem in pomladanskem času preplavi voda iz bližnjega potoka, ki ima v sebi več ali manj gnojilnih snovij.

Rodovitnost in vrednost travnikov pa bi tudi pri nas lahko povzdignili, ako bi med drugim nabirali gnojnico v gnojni jami, ktero si napravimo v primerni velikosti bodisi sredi gnojišča, bodisi ob njegovi strani. Gnojnica vsebuje razne redilne snovi za travne rastline in sicer že raztopljene, tako da jih rastline lahko koj sprejmejo. Gnojnica je zlasti bogata na kaliju in dušiku. Da pa ne uhaja dušik iz gnojnice v podobni najdragocenejši in najvažnejši snovi, amonijaka, moramo gnojno jamo zapirati in pridjati tuintam približno 1 kil

žveplene kisline na 70 kil gnojnice. To gnojilo je tudi tem boljše, čim manj ima primešane deževnice. Da nam gnojnica ne uhaja v zemljo, treba je tla in stene jame potlakati oziroma obzidati.

Ker gnojnici manjka fosforove kisline, treba je travnik gnojiti tudi n. pr. z superfosfati.

Za vožnjo gnojnice si mora kmet dati napraviti poseben sod ali „lajto“. Da pa dobi gnojnico iz gnojišnice, naroči, si naj sesalko, kakor vam jo kaže slika v zadnji številki „Gospodarskega Glasnika“.

Nabirajte to dragoceno snov, ki so pravi cekini za vaše gospodarstvo, in vozite jo na svoje travnike ob deževnem vremenu, da se pomeša v zemlji z deževnico, ker bi bila sicer sama premočna in potem škodljiva! Dobili boste potem tudi na travnikih v suhih legah obilne košnje.

—a—

Zatiranje predenice na detelji.

Tudi naši kmetovalci so že spoznali veliko važnost detelje ne samo za živinorejo, ampak tudi za polje. Žalibože pa jim dela na njihovih deteljiščih veliko škodo deteljna predenica.

V sledečih vrsticah hočem navesti nekatere odpomočke, kakor sem jih našel v knjigi graškega vseučilišnega profesorja dr. Haberlandta.

Pred vsem si morate naročiti predenice prostega semena. Udje c. kr. kmetijske družbe dobijo isto potom svojih pristojnih podružnic od gospodarske zveze.

Ako pa se je predenica pojavila na deteljišču, moramo to škodljivko koj zatreti, ko smo jo zasledili.

Gnezda predenice se pokrijejo s slamo, ki se sežge; ž njo vred potem zgori tudi predenica. Priporoča se tudi polivanje predeničnih gnezd z raztopino železnega vitrijola, lugaste soli, žveplenokislega kalija. Tudi sol se je baje izkazala kot dober pripomoček, bodisi, da jo potrosimo v zrnih po gnezdih predenice, bodisi raztopljeno vlijemo na predenična gnezda. Tudi trošenje gnezd z ugašenim apnom se priporoča, kakor tudi polivanje z žvepleno kislino (1 liter te kisline na 8 litrov vode). Najboljše sredstvo pa je, ako napadena mesta požanjemo in še celó pol metra okrog gnezda. Vse to previdno denemo na rjuho, da nič ne raztrosimo te škodljivke, sicer se nam zopet pojavi; potem pa sežgemo požeto predenico z deteljo vred. V to svrhu ji pridenemo nekoliko slame, da rajše gori. Požeti prostor prekopljite, izkopane rastline pa tudi sežgite. Ako hočemo imeti na dotični njivi več let deteljo, treba je vnovič posejati pokošena in prekopana mesta z deteljnimi semenom.

—a—

Čebele prerokinje vremena.

Da čebele že v naprej čutijo vreme, ki pride prihodnje dni, to sta verjela že v starem veku grški modrijan Aristotel in rimski pesnik Virgilij. Tega prepričanja so tudi naši slovenski čebelarji.

Tako pravijo n. pr.: „Kedar čebele visoko lete, dobimo v kratkem mnogo

vode.“ Vreme se namreč navadno hitro spremeni in pride kmalu dež, kedar čebele močno „predigravajo“, se pri tem dvigajo v višavo in močno šumijo.

Nenadno hudo uro, skorajšnji dež ali vihar smemo posebno pričakovati tedaj, ako priletavajo čebele boječe in trumoma ob lepem dnevu v panj.

Tudi to kaže dež in nevihto, ako letajo čebele o poldanskem času močno in nemirno ter brez vzroka pikajo vsakega, ki jim pride blizu. Na dež kaže tudi okolnost, ako čebele ne gredo na pašo za časa rojenja pri najlepšem vremenu, ampak tičijo v gručah skupaj na bradi.

Ako ostanejo čebele krotke, in niso razdražljive, ni se nam treba bati nevihte, čeravno barometer kaže nevihto.

„Čebela pozno vstaja, vreme ostaja.“ Ako čebele zapustijo zjutraj pozno panj, kaže to, da bomo imeli še dalje časa lepo vreme. Ako pa so čebele že pred solčnim vzhodom pri nabiranju medu, pride rada ploha.

Zgodnje preganjenje trotov je znamenje, da pride daljša mokrota ali pa huda suša.

Večkrat čebele iztrgavajo pred časom trotovsko zalego; ako pa to storijo z delavsko zalego, treba se je baje bati slabega, po največkrat mokromrzlega vremena.

Hudo zimo dobimo takrat, ako čebele močno zalepijo žrelca.

Nadejati se smemo ugodnega čebelnega leta, ako čebele zgodaj spomladi nastavijo zalego, ne da bi jih do tega pripravilo krmljenje ali toplo večkratno zimsko solnce ali toplo vreme sploh; ako pa je malo zalege, tedaj se je treba to leto bati lakote. Potemtakem se toraj zdi, kakor da bi matica že v zanaprej znala ali vsaj slutila, kakšno bo vreme spomladi, predno nastopi vse oživljajoča vigred s svojimi bujnopisanimi cvetkami.

—a—

O vzreji mladih pur.

Večina perutninarjev noče rediti pur, ker se jim ne posreči, da bi vzredili male purike. Sreča, če od dveh ali treh gnezd, jih zraste dvojica.

Kaj je torej krivo tega neuspeha? Tisto, kar pri vzreji fazanov. Divje pure, ki so doma v severni Ameriki, pa vendar vzredijo lepo svoje mlade in to v tem mrzlem podnebj; ravno tako vzgoji pri nas fazan na prostem svoje mlade, dasiravno je on doma v toplejših krajih.

Nič toraj ni boljšega, kakor da damo naravi vso pravico, ter prepustimo živalice kolikor mogoče same sebi.

Manj ko človek male pure varuje, lepše bodo prospevale in hitreje rastle. Imeti morajo seveda dobro kokljo. Kó so se zvalile, treba jih je imeti kakih pet dni zaprte (to se pravi, dokler ne morejo dobro iti), potem pa se lahko šesti dan popolnoma prepustijo same sebi. V teku teh petih dni naj se krmijo s trdokuhanimi jajci, katerim se primešajo na majhne kosce zrezane mlade koprive, ali

regrat ali žilnjek (trpotec); tretji dan se jim primeša nekoliko prosa (ne pšena) in pšenice. Sveže vode jim seveda ne sme manjkati. Prostor, kjer se zdržujejo purike s kokljo, naj bo suh in topel ter tako vravnan, da si živalice poljubno lahko poiščejo solnce ali senco. Sesti dan potem se spusti cela družina na prosto in sedaj se krmijo trikrat na dan z zasirjenim mlekom in pšenico. Nadaljnih osem dni bodo purike same rade opustile ta in on obed.

Po treh tednih so že tako daleč, da po več dni ne pridejo jest na navadno torišče, da prenočujejo na prostem, da prenesejo najhujše nalive, ne da bi jim le količkaj škodovalo. Ne rosa, ne dež in zima, nič ne škoduje mladim puram tako zelo, kakor prevelika človeška skrb za nje.

Več mesecev se hranijo $\frac{3}{4}$ dela z zelenjavo, $\frac{1}{4}$ dela pa z žuželkami. Kakor hitro pa jim začne dišati zrnje, prosijo si istega na dvorišču pri gospodinji. Iz tega je razvidno, da se pure težko izrede le takrat, če jih imamo zaprte in jim ne damo prostoti.

Podreja pur je zelo lahka in cena, ker mlade živali jeseni rade žro vsako zrnje in se toraj lahko podrejajo z zrnjem, ki je ravno najceneje. Kakor za gosi, tako je tudi za pure najboljša piča oves, ker da trdno sočnato, pa tečno meso.

Podreja na prostem (toraj ne v kobači) je boljše, ker živali rajši žrejo in ker si poljubno iščejo tudi zelene piče, ki da mesu nek aromatičen okus; tudi nimajo živali tistega neprijetnega duha, kakor v tesnih hlevih, postanejo pa vendar ravno tako težke.

Razventega, da se dado pure ceno hraniti, imajo še to prednost, da vale že takrat, ko so kokoši pričele le še nesti, in sicer valijo mlade pure prej ko dve in triletno.

Falkenhof, dne 9. julija 1906.

O. Maldeghem.

Gospodarske drobtine.

Zbral — a —

Kako se odpravi duh po plesnobi iz vina?

To se da le malokedaj doseči. V kolikor pa se da duh odpraviti, pa se je treba takole ravnati: Tako vino se pretoči do polovice v drug sod, vlije vanj 1 liter finega olja in dobro zmeša s tem, da se ga vali semintje. Nato se vlije notri še ostalo vino in dobro premeša, potem pa pusti pri miru. Na 100 litrov vina je treba $1\frac{1}{2}$ do 2 litra finega olja. Olje potegne smrdljivi duh na se in se nabere na vrhu soda. Če sod ni bil preveč plesniv, se duh izgubi, ako se vino nekolikokrat pretoči. Dobro je, če se tako vino pusti, da še enkrat zavre. Opozoriti pa vas moram izrecno, da ne smete mešati takega vina z drugim.

Dežnike

lahko ohranimo dolgo dobre, ako ravnamo z njimi tako-le: Moker dežnik zaprt, a ne zvit, se postavi s kljuko navzdol. Ko se je odkapljal docela, se še-le sme razpeti, da se posuši. Kdor tako ravna, bo ohranil dolgo dobro palico in ogrodje, ki pri napačnem ravnanju rado zarjavi in strohni.

Jasli

večkrat očistite in umijte; ako pa so pokvarjene, popravite jih, da se žival ne poškoduje. Snaga je tudi tukaj neobhodno potrebna, če hočemo, da se živali redi.

Kako se spravi črnilo iz obleke?

Položi del z madežem za 5 do 10 ur v vročo vodo, kateri se pridene bencina, ki ga dobite v vsaki večji trgovini. Potem pa se obleka spira kakor navadno perilo. Z bencinom morate oprežno ravnati, ker se zelo rad vname. Vlti ga smemo še le, ko smo odstavili vodo od ognja.

Cvetlice

ki smo jih odrezali, se dajo dolgo časa ohraniti v sobi sveže, ako jih denemo v vodo, kateri smo dodali nekoliko navadne soli in ravnatoliko amonijakove soli.

Deževnica

je najboljša voda za zalivanje, ker je čista in je sprejela mnogo zraka. Deževnica z lahkoto sprejema snovi, ki jih rabijo rastline za hrano. Kjer je le mogoče, naj se nabira voda, ker je dragocen pripomoček za gojenje rastlin. Posebno posejane grede in mlade rastline naj bi se zalivale z deževnico. Izvrstno sredstvo je deževnica za napravljanje onih tekočin, ki nam služijo za pokončavanje raznih mrčesov.

Milnica

ali žajfnica se navadno zlije proč, ko se opere perilo, ker ljudje ne vejo, da se da s pridom uporabiti. Prav dobro nam služi milnica za pognojenje sadnega drevja, trt in travnikov, kakor tudi za pokončavanje glist po gredah in cvetnjakih. Ko se polijejo grede z milnico, pridejo gliste na površje, kjer jih lahko odstranimo. Milnica prežene tudi gosenice, bolhe in uši z rastlin, ki se škropijo z njo.

Iskrice.

1. Kdor prvi prime, ima v rokah.
2. Kdor sam dela, hitro naredi.
3. Če hočeš imeti jajca, moraš poslušati kokodakanje; če hočeš imeti med, ne smeš se zbiti žela bučelinega.
4. Slab kovač, ki ne prenaša dima.
5. Gospodarjevo oko je najboljši gnoj.
6. Gospodar vidi z jednim očesom več kakor hlapec s štirimi.
7. Najboljše zna zapovedovati oni gospodar, ki zna sam prijeti za delo.
8. Če ni gospodinje doma, ni nikogar doma.
9. Čim bolj slepa je gospodinja, tem bolj bistro vidi dekla.
10. Dobri gospodinji raste slanina na tramu.

Iz podružnic in krajnih društev.

Videm. Zapisnik občnega zbora kmetijske podružnice Videmske v Sromljah, dne 29. julija 1906. Prisotni: dr. Schmirmaul, predsednik; Kores Lovro, namestnik; Jamšek Fran, Kliné Josip, Rožman Josip, Tramšek Mavro, odborniki, ter za sklepanje zadostno število udov. — Dnevni red: 1. Volitev odbornika. 2. Poučno predavanje. 3. Sprejem novih udov. 4. Slučajnosti. — K 1. Odbornikom je soglasno izvoljen gospod Janko Kna-

pič, nadučitelj na Vidmu. K. 2. Poučno predavanje gosp. J. Beleta je bilo dobro obiskovano, udeleženci so se za isto jako zanimali, in se je ob koncu predavanja razvila zelo živahna debata. K 3. Pristopili ter letnino plačali so nasledni gospodi: 1. Ban Martin, posestnik, Gornja Pohanca št. 34; 2. Brunet Fran, posestnik, Volčje št. 36; 3. Kos Gregor, posestnik, Curnovec št. 58; 4. Kostanjšek Jože, posestnik, Sromlje št. 32; 5. Kostanjšek Martin, posestnik, Sromlje št. 18; 6. Matjašič Fran, posestnik, Sromlje št. 27; 7. Matjašič Jože, posestnik, Volčje št. 22; 8. Petan Martin, posestnik, Sromlje št. 4; 9. Sterkar Anton, posestnik, Volčje št. 17; 10. Turkuš Štefan, župnik Sromlje; 11. Vimpolšek Fran, posestnik, Silovec št. 3; 12. Žabka Vid, posestnik, Volčje št. 31. K. 4. a) Oglasili so se udje za travniške brane. Ker odbor vidi, da je to jako koristno in potrebno, vpraša se slavna centrala, pod katerimi pogoji bi se dobila za vsako teh petih v družbi zastopanih župnin travniška brana za polovično ceno; b) sadna drevesa žele: Kunaj Anton, Stolovnik, 30 Kanada reinetka; Sinkovič Anton, Dovsko št. 22, 8 Kanada in 8 prožasti kardinal; Ciglar Fran, Raštanj št. 26, 15 Kanada in 15 prožasti kardinal; c) Ivačič Anton, Armeško št. 13, želi merjasca in bika; Pavlovič Janez, Armeško št. 27, želi bika. Ker se nikdo več ne oglasi s kakšnim predlogom, se toraj zapisnik sklene in podpiše.

Josip Kliné, Dr. Schmirmaul, blagajnik in zač. tajnik. predsednik.

Videm. Zapisnik odborove seje kmet. podružnice na Vidmu, dne 2. avgusta 1906. Prisotni: Dr. Schmirmaul, predsednik; Kores Lovro, namestnik; Molan Janez, Knapič Janko, Jamšek Fran, Kliné Josip in Tramšek Mavro, odborniki. — Dnevni red: 1. Zapisnik obč. zbora dne 29. julija t. l. 2. Volitev tajnika. 3. Nasveti. — K 1. Zapisnik obč. zbora se odobri. K 2. Tajnikom je enoglasno izvoljen odbornik gosp. Janko Knapič, nadučitelj na Vidmu, ki izjavi, da volitev sprejme. K 3. a) Gospod Tramšek predlaga „da v prihodnje naj vsaki odbornik pravočasno izterja in upošlje vsaj do konca meseca marca letnino od udov svojega okolišča“. Predlog se sprejme in se bo vsakemu odborniku vročil imenik dotičnih udov vsaj do novega leta; b) Gospod predsednik želi, da bi naj bilo meseca avgusta v Rajhenburgu, v septembru pa na Vidmu poučno predavanje; prosi se osrednji odbor, da pošlje potovalnega učitelja, kateri bi o spravljanju in uporabi sadja, ter o spravljanju grozdja in o umnem kletarstvu predaval, in sicer po mogočnosti sporazumno z dotičnim učiteljem v nedeljo popoldne. Temu se pritrdi; c) Gospod Jamšek predlaga: c. kr. kmetijski družbi se naj nasvetuje, da v Rajhenburgu napravi tovarno za modro galico in mline za mlenje žvepla, da bo dobilo ljudstvo te reči bolj ceno, ker se jih zmiraj več potrebuje. Ker so krajevne in tudi druge razmere jako neprilicne, se predlog ne sprejme. Nato se zapisnik sklene ter podpiše.

Josip Kliné, Dr. Schmirmaul, blagajnik in zač. tajnik. predsednik.

Tržna poročila.

Cena deželnih pridelkov iz Štajerskega, Avstrije in Ogrske.

Mesto	Kil	Pšenica		Rž		Jčmen		Oves		Koruz		Proso	
		K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v
Celje ...	50	8	—	760	720	780	780	9	—	—	—	—	—
Ormož ...	50	750	6	—	625	7	—	8	—	750	—	—	—
Gradec ...	50	850	725	8	—	882	765	9	—	—	—	—	—
Ljubno ...	50	9	—	750	850	1025	8	—	—	—	—	—	—
Maribor ...	50	8	—	7	—	750	730	8	—	9	—	—	—
Ptuj ...	50	750	670	7	—	750	8	—	9	—	—	—	—
Inomost ...	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Celovec ...	50	850	770	8	—	750	870	—	—	—	—	—	—
Ljubljana ...	50	8	—	750	730	11	—	8	—	—	—	—	—
Pešt ...	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Solnograd ...	50	930	790	9	—	970	820	—	—	—	—	—	—
Dunaj ...	50	760	636	676	718	719	—	—	—	—	—	—	—
Linc ...	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Mesto	Kil	Ajda		Bob		Seno sladko		Seno kislo		Ržena slama		Ježna slama	
		K	v	K	v	K	a	K	v	K	v	K	v
Celje ...	50	860	12	—	275	225	425	175	—	—	—	—	—
Ormož ...	50	7	—	8	—	350	3	250	230	—	—	—	—
Gradec ...	50	875	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ljubno ...	50	—	—	—	3	—	250	3	—	250	—	—	—
Maribor ...	50	8	—	11	—	240	—	250	180	—	—	—	—
Ptuj ...	50	—	—	—	340	295	320	360	—	—	—	—	—

Graško tržno poročilo.

Sejm s krmo in slamo od 13. do 19. avgusta 1906. Pripejalo se je 30 vozov z 235 meterskimi stoti sena in 29 vozov z 233 meterskimi stoti slame; sejm je bil slabše obiskan kakor pretečeni teden. Cene so bile naslednje: Seno, kislo od K 4.— do K 5.—, sladko od K 4.20 do K 5.20; ržena slama od K 4.— do K 4.60; pšenična slama od K 3.90 do K 4.60; ječmena slama od K —.— do K —.—; ovsena slama od K —.— do K —.—; ježna slama od K —.— do K —.—.

Sejm z rogato živino dne 23. avg. 1906. Prišlo se je 465 volov, 280 bikov, 520 krav, 115 živih telet, pripeljalo se je — mrtvih telet, — svinj, — drobnice in — konjev.

Izvoz na Nižje Avstrijsko: 2 volov; 46 bikov, 75 krav, — telet; na Gornje Štajersko: 123 volov, 55 bikov, 73 krav, — telet; na Vorarlberško: 40 volov, 39 bikov, 63 krav, 26 telet; v Nemčijo: 30 volov, — bikov, 4 krav, — telet; v Švico: — volov, — bikov, — krav, — telet; Solnograd: — volov, — bikov, — krav, — telet; na Ogrsko: — volov, — bikov, 20 krav, — telet; v Trst: — volov, — bikov, — krav, — telet; na Češko: 6 volov, 31 bikov, 72 krav, 1 tele; v Moravsko: — volov, — bikov, — krav, — telet.

Cena je bila za 100 kilogramov žive teže klavni voli, tosti od K 82.— do K 88.— (iz-

jemoma K 96.—), poltosti od K 76.— do K 80.—, suhi od K 70.— do K 74.—; voli za pitanje od K 74.— do K 80.—; klavne krave, tolste od K 62.— do K 70.—, poltolste do K 54.— do K 60.—, suhe od K 44.— do K 52.—; biki od K 60.— do K 80.—; dojne, krave do 4. teleta od K 60.— do K 70.—; čez 4. tele od K 52.— do K 58.—, breje od K —.— do K —.—; mlada živina od K 60.— do K 74.—. Za 1 kilogram mrtve teže: telet; od K —.— do K —.—; svinje od K —.— do K —.—; pitanske svinje od K —.— do K —.—.

Sejm klavne živine dne 24. avg. 1906. Zaklana živina: 562 telet, 1324 svinj, 2 komadov drobnice.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 1.20 do K 1.32; teleta Ia (izjemna cena) od K 1.32 do K 1.36; nemške mesne svinje od K 1.34 do K 1.42; nemške pitanske svinje od K 1.20 do K 1.28; ogrske mesne svinje od K 1.28 do K 1.34; ogrske pitanske svinje Ia od K —.— do K —.—; ogrske pitanske svinje IIa od K 1.24 do K 1.32; bosnjaške pitanske svinje, debele od K —.— do K —.—; bosnjaške pitanske svinje, suhe od K —.— do K —.—; ovce od K —.70; do K —.80; kozlički in jagnjeta od K —.— do K —.—.

Letni in živinski sejm na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, znamenovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letni in živinski sejmi.

Dne 6. septembra na Bregu pri Ptuj (svinjski sejm); v Gradcu (sejm z rogato živino in konji).

Dne 7. septembra v Vojniku*, okr. Celje; pri sv. Jederti*, okr. Laško; na Cvenu*, okr. Ljutomer; v Cerkvenjaku** (sv. Anton), okr. sv. Lenart v Slovenskih Gorah; na Spodnji Polskavi (svinjski sejm), okr. Slovenska Bistrica; na Ptujski Gori*, okr. Ptuj; na sv. Gori**, okr. Kozje.

Dne 8. septembra v Frauenbergu, okr. Liezen; v Oppenbergu, okr. Rottenmann; v Brežicah (svinjski sejm); v Gomilici, okr. Lipnica.

Dne 10. septembra v Gressenbergu**, okr. Deutschlandsberg; v Graden-Pibru**, okr. Voitsberg; v Spodnji Polskavi*, okr. Slovenska Bistrica; v Gomilici*, okr. Lipnica; v Predingu**, okr. Wildon; v Gros-Kleinu (sejm s klavno živino), okr. Lipnica; v Šmarju pri Jelšah**, v Mozirja**, okr. Gornjigrad; v Loki pri Zidanem mostu**, okr. Laško; v Ščavnici*, v Gnasu**, okr. Feldbach; v Ilzu, okr. Fürstenfeld (tudi z hmeljem); v Söchau*, okr. Fürstenfeld; pri sv. Štefanu nad Ljubnem*; v Lassingu**, okr. Rottenmann; v Rušah**, okr. Maribor; v Krakauhintermühlen*, okr. Murau; v Weizu**, pri sv. Janžu pri Spodnjem Dravogradu**, okr. Slovenji Gradec.

Dne 11. septembra pri sv. Jakobu, okr. Bruck; v Fürstenfeldu (hmeljski sejm); v Hirsche-Reinu**, okr. Voitsberg; v Köflachu, okr. Voitsberg; v Ljubnem*; pri sv. Mihaelu* nad Ljubnem; pri sv. Petru**, okr. Oberwölz; v Ormožu (svinjski sejm); v Langu**, okr. Lipnica.

Dne 12. septembra pri sv. Petru, okr. Gornja Radgona; v Ptuj (sejm s ščetinarji); v Imenem (sejm s ščetinarji), okr. Kozje; v Mariboru*.

Dne 13. septembra na Bregu pri Ptuj (svinjski sejm); v Gradcu (sejm z rogato živino).

Dne 14. septembra v Vitanju*, okr. Konjice; v Ivnici**, v Judenburgu (konjski sejm); v Rogatcu**, pri sv. Ani na Krembergu**, okr. Cmurek; v Spitalu ob Semmeringu**, okr. Mürz-zuschlag; v Golobinjeku**, okr. Kozje.

Dne 15. septembra v Mauternu*; pri sv. Mihaelu nad Ljubnem (konjski sejm); v Dobovi*, okr. Brežice; v Zdolah*** okr. Brežice; v Arvežu (sejm drobnice); pri sv. Vidu ob Vogau**, okr. Lipnica.

Dne 17. septembra v Gleisdorfu*; v Kapelah**, okr. Brežice; v Braslovčah**, okr. Vransko; v Waldu*, okr. Mautern.

Dne 18. septembra pri sv. Mihaelu (s plemensko živino), okr. Ljubno; v Ljutomeru**; v Ormožu (svinjski sejm); v Fürstenfeldu (hmeljski sejm).

Dne 19. septembra v Brucku*; v Öblarnu*, okr. Gröbmingu; v Ptuj (konjski sejm, sejm z govedom in ščetinarji); v Imenem (sejm s ščetinarji) okr. Kozje.

Dne 20. septembra v Dobrni**, okr. Celje; v Liezenu (konjski sejm); na Bregu pri Ptuj (svinjski sejm); v Gradcu (sejm z rogato živino).

Dne 21. septembra v Kirchdorfu*, okr. Bruck; v Kindbergu*; na Laškem**; v Fehringu*; v Ilzu**, okr. Fürstenfeld; v Deutsch-Feistritz; v Ligistu**, okr. Voitsberg; v Weiskirchenu**, okr. Judenburg; v Lasnitz-Lambrechtu**, okr. Murau; v Lučanah**, okr. Arvež; v Hartbergu ob Lebringu**, okr. Hartberg; v Framu**, okr. Maribor; v Gornji Polskavi, okr. Slovenska Bistrica; v Ormožu**; v Podsredi, okr. Kozje; v Angerju**, okr. Birkfeld; pri sv. Jurju ob Štiftingu**, okr. Wildon.

Dne 22. septembra v Brežicah (svinjski sejm).

Oznanilo.

Št. 301.

Razglas.

Ogled goveda v Gornjem Gradu

se vrši vsled ukaza visokega deželnega odbora dne 5. septembra 1906.

Začetek ob 8. uri predpoldne.

Razdelilo se bode:

11 državnih daril v znesku 550 K

8 deželnih " " " 340 "

Razventega se bode razdelilo več okrajnih nagrad.

Državna in deželna darila se bodo podarila lastnikom bikov in krav marijino-dvorske pasme.

Živinorejci se vabijo k mnogobrojni udeležbi.

Okrajni odbor gornjegrajski, dne 14. avgusta 1906.

Načelnik: Šarb l. r.

Hrvatsko-slavonska kmetijska deželna razstava v Zagrebu, Hrvatsko.

Kraljeva hrvatsko-slavonsko-dalmatinska deželna vlada priredi od 15. do 19. septembra 1906 v deželnem stolnem mestu Zagrebu, Hrvatsko, deželno razstavo plemena in koristne živine (konj, teške in lahke pasme, goved, svinj, ovac, koz in perutnine).

Po ti razstavi se vrši od 20. do 25. septembra 1906 ravnotam deželna razstava sadja in grozdja in od 22. do 28. septembra deželna razstava sladkovodnih in morskih rib.

Navedene časovne razstave se bodo zelo poučno dopolnile z razstavo kmetijskih pomožnih in povspesovalnih sredstev, kakor so n. pr. kmetijski stroji, orodja, krmila in umetna gnojila (mednarodno), potem kmetijski pouk, kmetijsko preskuševanje, kulturna tehnika, konečno s trajno vrtnarsko, vinarsko in sadjarsko razstavo. Ta razstava traja od 1. do 30. septembra.

Razstava zgodnjega sadja (1.—5. septembra), psav (5.—7. septembra), in čebelarstva razstava, vinske konkurence najboljših vin dežele, vsak dan poučna kmetijska predavanja in demonstracije o živinoreji, vinarstvu, rastlinstvu, kletarstvu i. t. d., izleti bodo nudili občinstvu gotovo mnogo vspodbudljivega in podučljivega.

Obisk razstave se bode toraj jednako izplačal tako kupcu kakor turistu.

Trgovci najde kot odjemalec konje, goveda za plemo, podrejo in mesnico, nadalje svinje, perutnino, sadje, grozdje, vino, medtem ko ima kot prodajalec široko polje za razpečevanje svojih kmetijskih strojev, umetnih gnojil, močnih krmil i. t. d.

Turista bo poučilo resno strmljenje hrvatskega naroda po gospodarskem napredku o možnosti njegovega razvoja, zanimalo ga bo živahno južno vrvenje na razstavi (vsak dan vojaška godba, izvrstne pijače, krasno grozdje in sadje, narodna jedila i. t. d.), pisana in krasna noša hrvatskega ljudstva na deželi, zadovoljile ga bodo popolnoma vrtna naprave, posejane s krasnimi cveticami, in divna okolica Zagreba.

Zagreb leži ob vznožju zelenega, 1000 m visokega gorovja „Sljeme“ in je sredotočje prog, ki peljajo od Budimpešte, Sarajeva, Beograda in Orijenta k Adrijanskemu morju. V Zagrebu se začnejo železniške proge, ki vodijo v Banjaluko, Samobor, Zagorje. Iz Zagreba v Reko ob adrijanski obali je 6 ur, h krasnim Plitviškim jezerom 8 ur.

Zagreb ima mnogo komfortnih hotelov, na razpolago so kočije, gledališče (drama in opereta); zgradila sta gledališče leta 1895 Helmer & Fellner, ter ima tudi dosti umetniških zbirk i. t. d.

Morebitna vprašanja se naj stavijo na podpisanega vladnega komisarja kraljeve hrvatsko-slavonske kmetijske deželne razstave v Zagrebu, Hrvatsko.

Dr. Ivo Mallin m. p.

ZADRUGA.

Poročila zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem, r. z. z o. p.
Gradec, Mehlplatz št. 1.

I.

Sejmi s plemensko živino muropoljske pasme, ki se vrši v Judenburgu dne 11. septembra 1906.

Uspehi zadružništva v živinoreji jako zadovoljujejo, kajti gojijo se dobra plemena goveda in vzreja izvrstna plemenska živina. Zveza gospodarskih zadrug na Štajerskem, koje udje so živinorejske zadruge, prireja — kakor je znano — sejme s plemensko živino, ki imajo namen, prirejati pravcate razstave živine in odlikovati posebne uspehe pri vzreji goveda z darili ter tako živinorejce podvzbujati; na drugi strani pa se prirejajo ti sejmi v to svrhu, da se omogoči kupcem nakup vsestransko dobrega plemenskega goveda. Kakor nas uče dosedanje izkušnje, se niso poslužili te prilike samo zasebniki, ampak tudi interesovane korporacije in sicer med drugim tudi izvenštajerske.

Uvažujoč važnost takih sejmov za povzdigo domače živinoreje so dali v svrhu nagrad svoje prispevke država, dežela, udeleženi okraji, kmetijske podružnice in občine.

Obnesel se je tako lansko leto prvič prirejeni sejm s plemensko živino v Judenburgu, kakor tudi pri Sv. Mihaelu nad Ljubnem (Gornje Štajersko).

Dnevni red.

za sejm s plemensko živino muropoljskega plemena, ki se vrši dne 11. septembra v Judenburgu.

Zveza gospodarskih zadrug na Štajerskem prireja sporazumno z živinorejskimi zadrugami za muropoljsko govedo v Admontu, Aflenzu, Judenburgu, Kindbergu, Knittelfeldu, Ljubnem (Leoben), Marijinem Celju, Mauternu, Mürzzuschlagu in Oberzeiringu vsako leto jesenski sejm s plemensko živino, ki se vrši letos dne 11. septembra. Le udje navedenih zadrug smejo svojo živino prignati na ta sejm.

Na sejm se smejo prignati: biki od pol leta naprej, ako še niso menjali drugokrat zobov, in telice, ki so že stare čez pol leta. Posamezne živinorejske zadruge bodo skrbale za to, da se bode prignalo na sejm le govedo čiste pasme in res dobre kakovosti. Živina posameznih zadrug se bo postavila na sejmu skupaj, in se bodo na dotičnem prostoru postavile deščice z napisi, da bode lahko vedel vsakdo, ktere zadruge govedo je na posameznih toriščih. Vsaka zadruga, ki se udeleži tega sejma, si mora izvoliti svojega zaupnika in ga naznaniti zvezi. On mora paziti na to, da se ne prižene med zadružno živino tuje govedo, in da se javi vsaka prodaja.

Prireditelj sejma je zveza gospodarskih zadrug na Štajerskem, ki trpi tudi vse stroške, kateri so zvezani s sejmom. Stroške za dovažanje (tovornino) živine

po železnici in za prigon živine na sejm mora trpeti živinorejec sam. Sejmovina se ne bo pobirala nobena; pač pa mora odrajtati vsak lastnik živine od živinčeta, katero proda na tem sejmu, dva odstotka od kupnine zvezi v pokritje njenih stroškov za prireditve tega sejma. Vsaka prodaja se mora koj naznaniti zaupnim možem, ktere so si izvolile in naznanile zvezi posamezne zadruge, in sicer še prej ko se odžene prodano živinče iz sejmšča.

Pripravljalno delo za izvedenje tega sejma se je poverilo živinorejski zadrugi v Judenburgu, ki mora tozadevno postopati sporazumno z zvezo.

S sejmom s plemensko živino je zvezano tudi nagradenje goveda, ki se je prignalo na sejm. Razsodišče se bode tako-le sestavilo: povabijo se, da odpošljejo po jednega uda v rozsodišče c. kr. poljedelsko ministrstvo, štajerski deželni odbor in c. kr. kmetijska družba; ti zastopniki tvorijo potem z udi, ktere si izvoli navedenih 10 živinorejskih zadrug, rozsodišče. (Kdor ima čas in kajcvenka v žepu, naj si ogleda ta sejm. —a—)

II.

Zapisnik VI. redne zvezine skupščine

zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem,
 ki se je vršila dne 7. junija 1906 ob 10. uri
 dopoldne v stanovski hiši v Gradcu.

(Nadaljevanje in konec.)

Ad V.

Predsednik da besedo zvezinemu zastopniku k točki V. dnevnega reda: „Določitev letnih doneskov udov ter režijskih doneskov denarnega prometa.“

Isti izvaja: Po točki 27. zvezinih pravil ima zvezina skupščina pravico določevati letne doneske udov in režijske doneske denarnega prometa. Za sedaj velja sledeče: Letni donesek posameznih udov zadružnih korporacij znaša 20 v, režijski prispevek v denarnem prometu znaša $\frac{1}{10}$ odstotkov.

Zadrugam in društvom pa, katerim na ta način zračunjeni režijski donesek znaša nad 30 K, ta 30 K presegajoči režijski donesek ne sme preskoračiti svote 50 K

Letni prispevek c. kr. kmetijske družbe je preračunjen na 200 K. Udom, ki pristopijo v polovici drugega leta, je treba plačati le polovico letnega doneska.

Zvezini zastopnik stavi v imenu načelstva sledeči predlog:

Zvezina skupščina naj sklone, da se letni prispevki udov in režijski donesek denarnega prometa, kakor tudi znesek, ki ga ima plačati c. kr. kmetijska družba za leto 1906., preračuni v dosedanji visočini.“

Predsednik otvori glede tega predloga debato.

Ker pa se nikdo ne oglasi k besedi, da predsednik predlog na glasovanje, ki se sprejme soglasno.

Ad VI.

Na vrsto pride predzadnja točka dnevnega reda: „Postavne volitve, oziroma dopolnilne volitve v odbor in nadzorstvo.“ Predsednik da besedo zvezinemu zastopniku.

Ta izvaja zopet sledeče:

Pri volitvah se navadno voli vsled točke 26. naših pravil z volilnimi listki. Volitev z vsklikom je dovoljena le takrat, če se je taka volitev predlagala, in če ni nikdo nasprotoval, ko je isto predsednik proglasil.

Pri volitvah z glasovnicami kliče zapisnikar vse odposlance, ki imajo pravico voliti, da oddajo svoje glasovnice. Predsednik določi gospoda generalnega tajnika Franca Juvan in župana Orniga, da štejeta glasove. Glede novih volitev v zvezini odbor se naj uvažuje sledeče:

Zvezini odbor sestoji iz 18 udov, ki se izvolijo na zvezini skupščini na tri leta, kojih morate biti najmanj dve tretjini udje kake zadruge, ki je pridružena zvezi. Vsako leto se izloči tretjina odbornikov, in na njih mesto se izvolijo novi, in sicer se izločijo tisti, ki so bili izvoljeni pred tremi leti s svojimi namestniki vred. Uradna doba pri nadomestni volitvi izvoljenih traja tako kolgo, kakor je trajala doba onih odbornikov, namesto kterih so bili izvoljeni. Smejo pa se zopet voliti tudi tisti, ki so bili izločeni.

Za sedanjo dobo od 1903 do 1906 se morajo po preteku svoje dobe izločiti sledeči gospodje:

1. Milostljivi Franc Sales Bauer, opat v Reinu;
2. Jožef Schaffer;
3. Franc Stocker;
4. Herman Fritz;
5. Jožef Schröckenfuchs;
6. Anton Kratzer.

Glede načina pri novih volitvah z glasovnicami se omeni, da bo gospod tajnik Wagner prečital seznamek navzočih odposlancev, ki imajo volilno pravico.

Gosp. odposlanec, kterega pokliče zapisnikar, naj da svojo glasovnico gosp. deželnemu nadzorniku Sennu, ki ima potrditi identiteto.

Prečastiti gosp. Karl Schwiglhofer, župnik v Wolfsbergu pri Wildonu predloga, naj bi se volitev vršila „per acclamationem“ (z vsklikom).

Ravnoisto predlaga gosp. Jožef Regula iz Niederschöckelna.

Predsednik opozarja, da se volitev „per acclamationem“ vrši lahko le tedaj, če nikdo temu ne ugovarja.

Ker pa je temu res tako, se lahko voli „per acclamationem“.

Gosp. Jožef Regula predlaga, da se izločeni gospodje odborniki zopet volijo.

Predsednik naznani imena šestih izločenih odbornikov, ki bi se naj zopet volili, ter prične z glasovanjem. Predlog gosp. Jožefa Regula se sprejme soglasno, in tako so voljeni zopet za triletno dobo v odbor gospodje:

1. Milostljivi Franc Sal. Bauer, opat v Reinu;
2. Jožef Schaffer, Šmihel nad Ljubnem;
3. Franc Stocker, Übersbach;
4. Herman Fritz, Hafendorf;
5. Jožef Schröckenfuchs, Teufenbach;
6. Anton Kratzer, Mitterdombach.

Zopet izvoljeni gosp. odborniki sprejmejo to izvolitev.

Glede novih volitev v nadzorstvo izvaja zvezini zastopnik sledeče:

Nadzorstvo sestoji iz devetih udov, ki se volijo na zvezini skupščini na tri leta. Vsako leto se izloči tretji del izvoljenih in se nadomesti z novoizvoljenimi. Izločeni se lahko zopet volijo. Ako pa se izloči kak ud nadzorstva, predno je potekla njegova triletna doba, morajo se vršiti nadomestne volitve. Uradna doba pri nadomestni volitvi izvoljenih udov traja tako dolgo, kakor bi trajala onih udov nadzorstva, ki so se izločili in namesto katerih so izvoljeni.

Za sedaj poteče doba od 1903 do 1906 sledečim gospodom, ki se toraj morajo izločiti:

1. Podpredsednik Jožef Wolfbauer;
2. Friderik pl. Steinitzer;
3. Karl Schwinglhofer, župnik.

Glede načina pri novih volitvah z glasovnicami se omeni, da bo gosp. tajnik Wagner prečital seznamek navzočih odposlancev z volilno pravico. Gosp. odposlanec, katerega pokliče zapisnikar, naj da svojo glasovnico gosp. deželnemu nadzorniku Sennu, ki ima potrditi identiteto.

Predsednik vpraša, na kak način naj bi se vršila volitev; predlaga se, naj se voli „per acclamationem“, in temu predlogu ne oporeka nikdo.

Predlaga se nadalje, naj se izločeni udje izvolijo na novo.

Predsednik naznani imena izločenih, ki bi se naj zopet volili v nadzorstvo in prične z glasovanjem.

Potemtakem se zopet izvolijo za dobo treh let v nadzorstvo:

1. Jožef Wolfbauer, Pernegg;
2. Friderik pl. Steinitzer, Sv. Rupert;
3. Karl Schwinglhofer, župnik v Wolfsbergu pri Wildonu.

Vsi trije sprejmejo izvolitev.

Ad VII.

Zadnja točka dnevnega reda:

„Razni predlogi“. Predsednik naznani, da se taki predlogi do sedaj še niso stavili.

Glede prejšnjega poročila gosp. Kristjana Wolfa, ki se ne strinja z vlogo,

oziroma, vplačevanjem denarja posojilnice v Lassingu zadrugi blagajni proti koncu meseca, omenja predsednik, da se je na vsak način vsled vplačevanja pri c. kr. poštini hranilnici na nedeljo ali praznik zgodilo, da se je zamudil obrestni rok od 1. prihodnjega meseca. Gosp. Kristijan Wolf omeni, da se je v enem slučaju obrestovanje poslane svote zamudilo na ta način, ker je dobila zveza poročilo zadrugne kmečke posojilnice prepozno.

Zvezini zastopnik naznanja, da se je ta slučaj pripetil zaradi tega, ker se je zgubilo pismo kmečke zvezine posojilnice na zvezo; sicer pa pravi, da je zveza vpeljala polmesečno obrestovanje, tako da se vposlane svote obrestujejo prihodnjega prvega in šestnajstega.

Na predlog nekega odposlanca, naj bi se s julijem 1906 vpeljalo a dato-obrestovanje, naznanja zvezini zastopnik, da je to popolnoma izključeno, kajti čistidobiček okroglih 20.000 K pač še ne zadostuje, da bi stala zveza lahko že na trdnih tleh.

Predsednik in odbor so to zadevo natanko preresetovali in sklenili, da

se vpelje a dato-obrestovanje še le s 1. januarjem 1907, in zastopnik zveze prosi, naj se temu sklepu na noben način ne ugovarja. Gosp. Anton Kratzer pritrjuje izvajanju gosp. zvezinega zastopnika.

Deželni poslanec Friderik pl. Rokitsansky se zahvaljuje v imenu zastopnikov raznih zadrug in društev zvezinemu zastopniku, zvezinemu odboru, nadzorstvu, ter uradnikom na njih plodonosnem delovanju. Ko se je posrečilo odstraniti razne zapreke, gledamo lahko mirno v bodočnost in upamo, da kmetijsko zadrugništvo na Štajerskem ne bo samo cvetelo, temveč prinašalo tudi obilno sadu. (Živahno odobravanje).

Ker je s tem dnevni red končan, zaključí predsednik šesto redno zvezino skupščino z željo, da bi zveza tudi prihodnje leto lahko gledala na tako lep uspeh.

Edmund grof Attems l. r.

predsednik.

Alfred Wagner l. r. Franc Juvan l. r.
zapisnikar. soudeleženec.

III.

Izkaz o kontokorentnem poslovanju zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem meseca julija 1906. (Promet z denarjem).

A. Posojilnice.

	Konto vloge				Konto kredita			
	Povračila vlog		Vloge		Krediti		Povračila kreditov	
	K	v	K	v	K	v	K	v
Stanje dne 1. julija 1906	—	—	5,156.468	09	1,596.603	11	—	—
Promet julija 1906 . . .	125.089	66	346.600	28	67.263	54	42.684	80
Skupaj . . .	125.089	66	5,503.068	37	1,663.866	65	42.684	80
Proč vračila	—	—	125.089	66	42.684	80	—	—
Stanje dne 31. julija 1906 .	—	—	5,377.978	71	1,621.181	85	—	—

B. Druge kmetijske zadruge in društva.

	Konto vloge				Konto kredita			
	Povračila vlog		Vloge		Krediti		Povračila kreditov	
	K	v	K	v	K	v	K	v
Stanje dne 1. julija 1906	—	—	1.181	26	489.292	72	—	—
Promet julija 1906 . . .	—	—	—	—	—	—	5.456	94
Skupaj . . .	—	—	1.181	26	489.292	72	5.456	94
Proč vračila	—	—	—	—	5.456	94	—	—
Stanje dne 31. julija 1906	—	—	1.181	26	483.835	78	—	—

Ves promet posojilnih društev zveze meseca julija 1906 K 581.638.28

Ves promet ostalih gospodarskih zadrug in društev meseca

julija 1906 „ 5.456.94

Stanje vseh koncem julija 1906 vlog „ 5,379.159.97

Stanje vsega „ 1906 kredita „ 2,105.017.63

Uvoz blaga v julija 1906 „ 25.544.53

Izvoz „ „ 1906 „ 35.322.91

Skupni promet v julija 1906 K 60.867.44

Število pridruženih posojilnih društev koncem julija 1906: 242.

Število ostalih pridruženih gospodarskih zadrug in društev koncem julija 1906: 51.

Vabimo p. n. okrajne zastope in občine, kakor tudi cenjene družbine ude, da inserirajo v „Gospodarskem Glasniku“. Cena je nizka. Ako se večkrat inserira in večji inserati, damo primeren popust. Naročila se naj blagovolijo vposlati naravnost družbini pisarni.